

PROJEKT

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W DEBRZNIE
z dnia.....**

URZĄD MIASTA I GMINY DEBRZNO	
W P Ł Y N I A O R O C N I A	2015 - 06 - 08 4023/15
Nr w D.K. Załączników	

w sprawie zwalczania rośliny z gatunku Barszcz Sosnowskiego z terenu Miasta i Gminy Debrzno

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5, art. 18 ust. 1 oraz art. 40 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 ze zm.), i art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2011 r. nr 197 poz. 1172 ze zm.) Rada Miejska w Debrznie uchwala co następuje:

§ 1 Zobowiązuje się właścicieli nieruchomości, przez co rozumie się także współwłaścicieli, użytkowników wieczystych oraz jednostki organizacyjne i osoby posiadające nieruchomości w zarządzie lub użytkowaniu, a także inne podmioty władające nieruchomością, do likwidacji z terenu swoich posesji rośliny gatunku Barszcz Sosnowskiego. Zobowiązanie to nakłada się celem zapobieżenia jej rozprzestrzeniania się z uwagi na zagrożenie jakie stanowi dla zdrowia i życia człowieka.

§ 2 Do prowadzenia kontroli wypełniania obowiązków określonych w niniejszej uchwale upoważnia się Straż Miejską w Debrznie.

§ 3 Za naruszenie przepisów zawartych w niniejszej uchwale przewiduje się kary grzywny wymierzane w trybie i na zasadach określonych w kodeksie wykroczeń.

§ 4 Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Debrzno.

§ 5 Uchwała wchodzi w życie po upływie 3 dni od daty opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Uzasadnienie

Barszcz Sosnowskiego (*Heracleum sosnowskyi*) jest okazłą (wysokość do 5 m), byliną z rodziny selerowatych (*Apiaceae*). W warunkach naturalnych Barszcz Sosnowskiego występuje na Kaukazie.

Roślinę sprowadzono do Polski w latach 50-tych i 60-tych XX w.. Gatunek ten zyskał opinię nowej, cennej, perspektywicznej, wysoko plonującej, wieloletniej rośliny pastewnej, będącej nowym źródłem nektaru i zaczął być szeroko wprowadzany do uprawy na terenie całego kraju.

Najintensywniejsza uprawa miała miejsce w latach 70-tych i 80-tych. Wtedy to gatunek był masowo wprowadzany do Państwowych Gospodarstw Rolnych, proponowany rolnikom przez Ośrodki Doradztwa Rolniczego oraz rozpowszechniany wśród pszczelarzy.

Od pierwszych lat uprawa Barszczu Sosnowskiego nastroczała problemów. Okazało się, że zwierzęta hodowlane niechętnie spożywały kiszonkę na bazie tego gatunku, a mleko i mięso skarmianego w ten sposób bydła miało zmieniony zapach i smak. Dodatkowo wyszły na jaw toksyczne właściwości omawianych roślin – do poparzeń dochodziło zarówno wśród zwierząt (poparzone wymiona), jak i u ludzi. Od początku wprowadzenia gatunku na teren Polski wykazywał on również tendencję do dziczenia. Rozsiewał się z pol na ich obrzeża, drogi, rowy melioracyjne i nieużytki. Żadna inna roślina uprawna do tego czasu nie powodowała inwazji, dlatego też przypadki „ucieczek” bagatelizowano. Kiedy w latach 90-tych zaprzestano masowej uprawy, nie zniszczono dokładnie istniejących roślin. Porastając otoczenie pól zaczęły się one swobodnie rozprzestrzeniać po terenie całego kraju.

Jedna roślina barszczu produkuje 40 000 nasion, które są przenoszone przez wiatr, wodę i ptaki. Barszcz Sosnowskiego zaliczany jest do tzw. gatunków inwazyjnych – szybko i łatwo rozprzestrzeniających się oraz wypierających rodzime gatunki z coraz większych obszarów, a zatem prowadzących do ubożenia rodzimej flory.

Sok kaukaskich barszczy zawiera związki furokumarynowe o właściwościach fotosensybilizujących, czyli uwrażliwiających organizm (głównie skórę ludzi i zwierząt) na działanie promieni słonecznych. Innymi skutkami kontaktu z furokumarynami są efekty ogólnoustrojowe: nudności, bóle głowy, wymioty, a nawet urazy oczu. Do aktywacji związków furokumarynowych dochodzi na skutek wystawienia na promieniowanie UVA. Reakcja zachodzi w ciągu 15 minut po ekspozycji, a jej intensywność gwałtownie wzrasta w czasie od 0,5-2 h po napromieniowaniu. Wilgoć i ciepło (np. pot, rosa) mogą intensyfikować tę reakcję u ludzi. W upalne dni olejki eteryczne mogą transpirować z powierzchni roślin i unosić się w powietrzu. Zachodzi zatem ryzyko, że do obrażeń może dojść nawet bez bezpośredniego kontaktu z rośliną.

Kontakt z sokiem kaukaskich barszczy może powodować dermatozy wszystkich trzech stopni u ssaków, w tym u człowieka. Mogą się one objawiać poprzez bolesne pęcherze i zaczerwienienia, pojawiające się do 48 godzin po ekspozycji skóry, która miała kontakt z sokiem barszczy, na promieniowanie UVA. Objawy w postaci zaczerwienień, ciemnych plam lub blizn mogą utrzymywać się na skórze przez kilka miesięcy, a czasem nawet lat. W skrajnych przypadkach może dojść do rozległej martwicy skóry, wymagającej interwencji chirurgicznej.

Barszcz Sosnowskiego jest rośliną ekspansywną, a ponadto groźną dla zdrowia ludzi i zwierząt. Jej działanie nie jest odczuwalne ani widoczne w momencie kontaktu z rośliną, lecz we okresie późniejszym, co jest tym bardziej niebezpieczne.

Zgodnie z art. 120 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 ze zm.) „zabrania się wprowadzania do środowiska przyrodniczego oraz przemieszczania w tym środowisku roślin, zwierząt lub grzybów gatunków obcych”. W związku z tym właściciel nieruchomości, powinien podjąć skuteczne działania mające na celu likwidację tej szkodliwej rośliny, gdyż ciąży na nim obowiązek jej usunięcia.

Zobowiązanie właścicieli nieruchomości na terenie Miasta i Gminy Debrzno do konsekwentnego niszczenia egzemplarzy Barszczu Sosnowskiego umożliwi ograniczenie rozprzestrzeniania się tego gatunku oraz zagrożenia dla bezpieczeństwa ludzi. Zaleca się zwalczanie roślin Barszczu Sosnowskiego poprzez mechaniczne ich niszczenie (koszenie, wykopywanie korzeni roślin, głęboka orka) lub zabiegi chemiczne w postaci oprysków środkami chwastobójczymi, zachowując przy tym szczególne środki ostrożności (tj. w odzieży ochronnej, rękawicach i osłonie na twarzy. Można powierzyć wyżej wymienione zadanie do wykonania firmie specjalizującej się w tego typu usługach.

Na terenie Miasta i Gminy Debrzno Barszcz Sosnowskiego zajmuje obszar kilkunastu hektarów w różnych lokalizacjach na terenie całej gminy. Roślina zaczyna występować w coraz bliższym sąsiedztwie mieszkańców gminy, w obrębie gruntów gminnych, stwarzając realne zagrożenie dla ich zdrowia.

Biorąc pod uwagę skalę rozprzestrzeniania się tej rośliny (z 1 ha wysiewa się ok 200 ha), należy podjąć zdecydowane kroki w celu wyeliminowania zagrożenia jakie stwarza ten gatunek dla bezpieczeństwa i zdrowia mieszkańców gminy.

Jednocześnie działania opisane w uchwale przyczynią się do zapewnienia spokoju i bezpieczeństwa publicznego.

W związku z tym, że wprowadzony przepis ma charakter porządkowy, zastosowano normę prawną określoną w przepisie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Działania są tym bardziej konieczne i pożądane gdy roślina jest w okresie wzrostu (wiosna).

Sporządziła Dominika Faryno-Kuś